

กรมป่าไม้

จุลสารข่าวส่วนเสริมสร้างวินัย สำนักบริหารกลาง ฉบับที่ ๓ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓

.....
จุลสารข่าวส่วนเสริมสร้างวินัย ฉบับนี้ขอแนะนำเสนอความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและกรณีตัวอย่าง
การกระทำผิดวินัย ผู้สนใจสามารถเข้าเยี่ยมชมได้ที่เว็บไซต์ของส่วนเสริมสร้างวินัย สำนักบริหารกลาง

กรณีตัวอย่างการกระทำผิดวินัย

ผิดวินัย... เพราะลงชื่อปฏิบัติงานแต่ไม่นั่งโต๊ะทำงานให้แล้วเสร็จ

ข้าราชการถือเป็นอาชีพที่ต้องดำรงสถานะอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี โดยนอกจากจะต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ยังต้องรักษาวินัยอย่างเคร่งครัด โดยไม่กระทำการฝ่าฝืนข้อห้ามและต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ หากฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามย่อมเป็นการกระทำผิดวินัยและต้องรับโทษทางวินัยตามที่กฎหมายกำหนด

แต่อย่างไรก็ตาม การพิจารณาโทษทางวินัยว่าเป็นความผิดระดับใด ย่อมขึ้นอยู่กับกรกระทำหรือพฤติการณ์ของข้าราชการและบทบัญญัติของกฎหมายที่กำหนดความผิดและบทลงโทษไว้ ซึ่งผู้มีอำนาจย่อมไม่อาจใช้อำนาจลงโทษทางวินัยเกินกว่าหรือนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนดไว้ได้

ดังเช่นคดีปกครองที่นำมาเสนอในฉบับนี้ เป็นกรณีที่ข้าราชการมาลงชื่อในสมุดลงเวลาปฏิบัติราชการ แต่ไม่อยู่ที่โต๊ะทำงานและไม่ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายให้แล้วเสร็จ และต่อมาถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงไล่ออกจากราชการ เนื่องจาก (๑) ขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่ส่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย และ (๒) ไม่ถือและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ และละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ข้อเท็จจริงในคดีนี้มีว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานเทศบาล ตำแหน่งนิติกร ระดับ ๕ ได้รับมอบหมายจากนายกเทศมนตรี (ผู้ถูกฟ้องคดี) ให้ยกร่างเทศบัญญัติของเทศบาลให้เป็นปัจจุบัน และรับผิดชอบงานคดีเกี่ยวกับการค้าชားภาษีอากร โดยกำหนดให้รายงานความคืบหน้าทุกเดือน แต่ผู้ฟ้องคดีไม่ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายให้แล้วเสร็จและไม่รายงานความคืบหน้างานคดี ผู้ถูกฟ้องคดีจึงให้ผู้ฟ้องคดีส่งมอบงานคืน และตรวจสอบจึงพบว่าผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมมาลงลายมือชื่อในสมุดลงเวลาปฏิบัติราชการในตอนเช้าและในเวลากลับ แต่ไม่อยู่ปฏิบัติงานที่โต๊ะทำงาน โดยในตอนเช้าส่วนมากจะนั่งพูดคุยกับผู้อำนวยการ ตอนสายไปคุยกับพนักงานขับรถยนต์บ้างไปห้องสมุดบ้าง ตอนเที่ยงจะไปรับประทานอาหารกับภรรยา และกลับเข้าสำนักงานเทศบาล

ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้นำคดีมายื่นฟ้องขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ออกจากผู้ฟ้องคดีออกจากราชการดังกล่าว

พฤติกรรมดังกล่าวถือเป็นการกระทำผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การที่ผู้ฟ้องคดีได้รับมอบหมายงานจากผู้บังคับบัญชาให้รับผิดชอบ แต่กลับละเลยไม่เอาใจใส่ในงานดังกล่าว และมาลงชื่อปฏิบัติงานแต่ไม่ปฏิบัติงาน เป็นเหตุให้ไม่อาจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ ถือเป็นการขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่ส่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย และเป็นการทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

แต่การที่...

แต่การที่ผู้ฟ้องคดีไม่ดำเนินการยกเว้นเทศบัญญัติตามที่ได้รับมอบหมายให้แล้วเสร็จนั้น มีผลเพียงทำให้เทศบาลจะต้องบังคับใช้เทศบัญญัติที่ไม่เป็นปัจจุบันเท่านั้น แต่ไม่ถึงกับทำให้เกิดผลเสียหายร้ายแรงแก่เทศบาล ส่วนงานติดตามคดีการค้างชำระภาษีอากร ผู้ถูกฟ้องคดีได้เรียกงานดังกล่าวคืน ดังนั้น จึงยังไม่ปรากฏว่างานในหน้าที่ที่ผู้ฟ้องคดีได้รับมอบหมายได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่าการขัดคำสั่งหรือการหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามข้อ ๙ วรรคสอง ของประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาล เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๕ แต่อย่างใด

สำหรับการมาลงชื่อในสมุดปฏิบัติราชการ โดยไม่อยู่โต๊ะทำงาน แต่จะอยู่ในบริเวณสำนักงานหรือในบริเวณที่สามารถติดตามได้นั้น ถือเป็นการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ซึ่งเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และมีได้เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ราชการ ประกอบกับไม่เข้าลักษณะเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ตามข้อ ๑๓ วรรคสอง ของประกาศฉบับเดียวกัน

พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นความผิดฐานไม่ถือและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ อันเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจตามกฎหมายในการพิจารณา กำหนดโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรงได้ตามความเหมาะสม

ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการอันเป็นโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง จึงเป็นการใช้อำนาจโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๗๘๙/๒๕๕๘)

คดีนี้เป็นอุทธรณ์ที่ดีสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐว่า การที่ผู้บังคับบัญชาได้มอบหมายงานอย่างหนึ่งอย่างใดให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชารับผิดชอบ ผู้ใต้บังคับบัญชาจะต้องปฏิบัติงานด้วยความอดทนและเอาใจใส่ เพื่อให้การปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล นอกจากนี้ คดีนี้ยังเป็นบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการที่ดีสำหรับผู้มีอำนาจออกคำสั่งทางปกครองว่า นอกจากจะต้องกระทำโดยเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจหน้าที่แล้ว การใช้อำนาจนั้นจะต้องอยู่ภายในขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจไว้เท่านั้น ดังเช่นกรณีที่กฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของลักษณะการกระทำที่เป็นความผิดวินัยไว้ การพิจารณาลงโทษทางวินัยจะต้องเป็นไปตามที่กฎหมายดังกล่าวกำหนด การใช้อำนาจพิจารณาโทษทางวินัยเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากการกระทำผิดที่กฎหมายกำหนด อาจเข้าข่ายเป็นการใช้อำนาจโดยมีอคติลำเอียงหรือกลั่นแกล้งได้ !!